

Universitätsbibliothek Paderborn

Decisiones Practicæ Casuum Conscientiæ Selectorum In Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Pars Altera Decisionum Practicarum Casuum Conscientiæ Selectorum In
Praxi, Et Foro Interno Quotidie Occurrentium, Omnibusque, Præsertim
Ecclesiasticis, Qui Sui, Et Aliorum Curam Gerunt, Perutilium, Resolutorum

Leonardelli, Bonaventura

Augustæ Vindelicorum ; Græcii, 1739

Q. 1. An Barbara famula tali legati decessione, & ultronea 10. qureorum
cessione soluta sit, & libera ab onere restituendi 10. illos aureos, quos
successivè furtô subduxerat hero suo?

urn:nbn:de:hbz:466:1-41144

quorum valor tunc jussu Principis multum jam fuerat immutatus & imminutus. Unde

QUÆR. I. An Barbara famula tali Legati decessione & ultronea 10. aureorum cessione, soluta sit, ac libera ab onere restituendi 10. illos aureos, quos successivè furto subduxerat hero suo?

QUÆR. II. An, quando 50. v. g. vel 100. aurei in testamento legantur, quorum valor tempore mortis Testatoris extrinsecè immutatus est, præstandus tunc sit, & attendendus valor, quem aurei habebant tempore mortis testatoris, an verò quem habuerunt tempore conditi testamenti? Item an in moneta antiqua, an verò in nova exhibenda sit solutio, quando absque certa speciei, & numeri designatione certa quantitas in obligationem deducta est, & postea valor monetae intrinsecè immutatus est?

QUÆR. III. An, quando absque designatione certæ speciei, vel numeri in pactum deducta est certa pecuniæ quantitas, & postea monetae valor extrinsecus immutatus est, diminutionis detrimentum, & commodum augmenti ferre debeat Creditor, an verò Debitor? Item an, quando certa species, aut numerus monetae promissus est, aut in pactum deductus, possit adhuc Creditori satisfieri per aliam ejusdem valoris monetam?

184

AD I. Q. Responder Navarrus l. 3. Consil. tit. de testam. Consil. 1. teneri Barbaram famulam ad solvendos hæredi 10. aureos, quos clam subtraxerat, si 40. aureos sibi legatos recepit. Rationem dat. Tum quia velle testari, vel legare, non est testari, neque legare. Tum quia licet mutare ultimam voluntatem usque ad extremum vitæ exitum, & ita quamvis legasset, potuit mutare voluntatem illam usque ad mortem, quod & fecit. Tum quia constat Testatorem noluisse relinquere plus, quam 40. eo tempore, quò legavit, & si prædicta famula acci-

peret 40. aureos, & retineret eos cum aliis decem subtractis, retineret 10. ultra contentos in Legato, quod non licet. Nihilominus

Meliùs cum Comitol. & aliis 185 respondetur sub distinctione; vel enim famulae certum est, vel certè valde probabile, herum suum, cum decebat, & hortatu famulae Legatum imminuebat, pecuniam furto sublatam ei condonaturum fuisse, si eam sibi deberi scivisset; aut verò credibile est, vel credibilius, nihil remissurum? Si hoc posterius, tunc decem illi aurei sunt utique hæredi restituendi.

Bb 2

Si

Si prius credit, Barbara famula tunc tuta conscientia & 40. adipisci potest, & decem alios non reddere; quia illos voluntate Domini liberali, & remittente retinet, quamvis non sit voluntas verbis expressa, & patefacta; qui enim iusta, & recta voluntate Domini, etiam tacita, quidpiam accipit, aut retinet alienum, ex communi DD. sententia fur non est. Insuper si hæc famula, aut propter sua in herum officia, & obsequia, aut propter mutuam benevolentiam, bonamque diu perspectam voluntatem nequidquam dubitet, herum suam ablatam illam pecuniam concessurum esse, si rogasset, de ea restituenda anxia esse non debet, quia jure & assensu Domini censenda est eam possidere; imò quoniam servi, & ancillæ non solent, quæ sibi à Domino legantur, imminuere, sed potius, ut augeantur, optare, & rogare, quæ consuetudo non latet ipsos Dominos, inde valde verisimile est, hujus famulæ herum facile suspicari potuisse ob aliquam compensationem rei, quæ sibi à famula deberetur, Legati diminutionem postulatam esse. Quæ pro foro interno poterunt Confessario deservire, ut non facile famulam ad restitutionem compellat, præsertim cum penes ipsam fuerit, facere, ut decem illi aurei essent & manerent in corpore hæreditatis, vel non; ut adeo hæres non censeatur re ipsa dam-

num aliquod pati, quod non passus fuisset, nisi famulæ propositam sic restituendi, & voluntas Legatum sic minuendi præcessisset.

Ad 2. Q. Videtur Legatum per solvendum secundum eum aurei valore, quem habebat tempore mortis Testatoris, quia, cum Testamentum robur, & firmitatem non habeat, nisi à morte Testatoris, *l. Testamentum 1. ff. qui Testam. fac. post.* Legatum quoque perfectum non videtur, antequam Testator decesserit. *l. si fundus 28. ff. quando dies Legat.* Verum

Dicendum est cum Abb. in *c. olim, 20. h. 1. n. 4.* Panormitan. *cap. quanto de jurejur.* Fagnan. *c. olim citr. h. 1. n. 9. & 10.* Joan. Andr. in *addit. ad speculum.* Pirh. *h. n. 25.* Wiestn. *n. 40.* Schmalzgr. *h. n. 42.* aliisque præstandum esse valorem, quem aurei habuerunt tempore conditi testamenti, id quod patet ex *l. si ita 7. ff. de aur. arg. & l. Uxorem. §. de testam. ff. de leg. 3.* Et ratio ulterior est, quia Testator, si aliud non exprimit, censetur legare habito respectu ad patrimonium, quod habet eo tempore, quò, condito testamento, de eo disponit, & secundum eam pecuniæ æstimationem, & valorem, qui erat in civilibus commutationibus, usu, ac commercio tunc, quando Testamentum condebatur, & Legatum relinquebatur, atque adeo
secun